

Motion till riksdagen 2019/20:2762

av **Lina Nordquist (L)**

Låt unga forskare behålla sin sociala trygghet under den postdoktorala perioden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna till sjukpenninggrundande inkomst (SGI) för postdoktorala forskare i upp till tre år och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det sociala skyddsnätet behöver förbättras för unga forskare. Efter disputation upphör doktoranders anställning och forskare behöver söka finansiering för postdoktorala (post doc) studier under två till fyra år vid ett utländskt eller svenskt universitet eller forskningsinstitut. Post doc-studier är en av grundpelarna för svensk framgångsrik forskning, men forskningstiden leder i dag ofta till ett orimligt skört socialt skyddsnät. Vårt system straffar den som vill meritera sig och tillföra Sverige kunskap och kompetens.

För att få rätt till ersättning från a-kassa krävs nämligen att en arbetstagare uppfyller ett arbetsvillkor inom de senaste 12 månaderna före arbetslösheten. Perioden kan förlängas genom så kallad överhoppningsbar tid, och sådan tid kan i och för sig vara studier men oftast inte postdoktorala forskningsstudier med stipendier eller forskning utomlands. Den forskare som har en forskartjänst finansierad med stipendier utförsäkras från Försäkringskassan efter ett år, och även vid utlandsvistelse längre än ett år avregistreras forskaren från Försäkringskassan. Många postdoktorala forskare utestängs därmed från sjukpenning, ersättning för vård av sjukt barn eller föräldrapenning.

Otrygga villkor och utförsäkring skrämmer bort lovande forskare från en akademisk karriär. För människor i 30-årsåldern är inte minst möjligheten till föräldrapenning en mycket vardagsnära fråga. Systemet slår mot unga forskare och därmed mot svensk forskning.

Om vi menar allvar med att Sverige ska vara en ledande kunskapsnation är det avgörande att kompetenta, lovande forskare kan välja att stanna i forskarvärlden. Det är

min uppfattning att den överhoppningsbara tiden och begreppet ”studier inom det egna yrkesområdet” bör vidgas till att omfatta upp till tre års stipendiefinansierade post doc-studier, oavsett om sådana postdoktorala studier genomförs med stipendiefinansiering och oavsett om studierna genomförs i Sverige eller utomlands. Det skulle stärka svensk forskning att låta unga forskare välja den karriärväg som de föredrar snarare än den som medger familjebildning.

Lina Nordquist (L)